

Najprej dvigne reševalca s ponesrečencem, nato še drugega reševalca s tovorom.

V zgodnjem popoldnevu smo pri kozolcu za vasjo. Ropot helikopterja se oddaljuje. Nič kaj zgovorni nismo, ko v senci čakamo na vozila.

Čez dva dni v megli iščemo mesto, kjer je obležal ponesrečeni. Domači so pogrešali več predmetov, zato smo se odločili, da jih poiščemo, istočasno pa še raziščemo verjetne vzroke za tragični dogodek. Petdeset metrov nad mestom, kjer je ležal ponesrečeni, smo za ovinkom na snežišču našli predmete, ki so bili raztreseni še dvesto do tristo metrov do skalnega skoka, preko katerega je verjetno pri sestopu padel ponesrečeni padalec.

* * *

Opisani sta dve izmed akcij, ki smo jih imeli v zadnjem obdobju. Dve akciji, ki sta si povsem različni, le letni čas je podoben. Prva, na Krnu, je trajala več kot 15 ur, ponoči, v zelo slabih vremenskih razmerah. V akciji je neposredno sodelovalo približno deset reševalcev, posredno pa še več.

Planinca se celotne ture zahtevnega reševanja verjetno spominjata samo kot velike avanture, ki pa bi bila zanju morda usodna, če se ne bi odločili za tvegano nočno akcijo, saj vremenske razmere vsaj še dva dni ne bi dopuščale reševanja. Druga akcija pod Rodico je trajala kakšne tri ure. Dva reševalca sta s pomočjo helikopterja prenesla truplo ponesrečenega v dolino.

Kdo je Klementa Juga prvi peljal v gore?

V dvanajsti številki lanskoletnega Planinskega vestnika je bil na straneh 529–531 objavljen prispevek **dr. Toneta Strojina** pod naslovom »Stoletnica rojstva Klementa Juga« (podnaslov: *Filozofski nazor in etika dr. Klementa Juga v alpinizmu in alpinistiki*).

V delu prispevka, točneje v poglavju Jugova pot v gore, avtor pravi takole: »Ne vemo, kdo ga je nagovoril (Juga namreč – op. Ž. R.), da je šel v gore.« To trditve sem dr. Strojina z argumenti oporekal že ustno na »pogovoru o solkanskem rojaku **dr. Klementu Jugu**«, ki sta ga organizirala Krajevna skupnost Solkan in Zgodovinsko društvo za Severno Primorsko 4. decembra 1998 v Solkanu. Domnevam in verjamem, da je dr. Strojina članek, kakršnega je predstavil tudi na omenjenem decembrskem pogovoru v Solkanu, takrat že oddal za objavo v Planinskem vestniku. Le tako si lahko razlagam, da moje pripombe ni utegnil vsaj preveriti, če že ne upoštevati. Njegovo doslednost pri delu sicer poznam in visoko cenim. Zato naj mi dovoli, da – z vsem spoštovanjem do njegovega dela – zaradi resnice (čeprav menim, da večne resnice ni) opozorim bralce Planinskega vestnika na naslednje dejstvo:

Vse kaže, da »krivec« za Jugovo prvo pot v gore, preko katere je kasneje dozorel v vrhunškega alpinista in ideologa naprednega alpinizma tedanjega časa na Slovenskem, ni bil nihče drug kot njegov tovariš **Zorko Jelinčič**. Njegova zgovorna pripoved, ki jo je objavil v knjižici Dr. Klement Jug – veliki slovenski alpinist na straneh 54–60 (avtorji: Jelinčič, **dr. Kajzelj** in **dr. Bartol**. Planinska založba Slovenije, 1956), nam razkrije marsikaj:

»Neposredno po zaključku najinega prvega leta na ljubljanski univerzi (leta 1920 – op. Ž. R.), po povratku z mojega prvega izleta na Triglav – do takrat nisem niti najmanj slutil, da bi Klement imel kaj planinskih nagnjenj – ga je navdušilo moje pripovedovanje o tem »podvigu«, da se je odločil, da gre tudi

on gor. Dobro in energično je pešačil čez Prag na vrh in čez Uskovnico v Bohinju...

Ali se je Jug že na tej prvi poti svojega planinstva vsaj nagonsko zavedel, da je planinstvo lahko najboljša šola za vzgojo volje? To se mi zdi verjetno, če pomislim na njegovo krepko voljo takrat. Bilo je to malo potem, ko se je bil ves vrgel na znanstveno delo. Vsekakor sva odslej planinarila vsake počitnice sama ali v družbi s tehnikom **Francetom Štrukljem** z Mosta na Soči.«

Gotovo ni razloga, da ne bi verjeli Jelinčičevi pripovedi, saj je bil kot sošolec, planinski in stanovski tovariš Klementa Juga gotovo najboljši poznavalec njegovega življenja. Skupaj s Francetom Štrukljem pa ga na Juga vežejo tudi številne skupne gorske ture, o čemer pričajo tudi Štrukljevi zapiski. Opis ene izmed skupnih tur je Jug pod naslovom *Trije krti v snegu* priobčil tudi v Planinskem vestniku (PV 1922, str. 23).

Nadaljevanje Jugovih gorniških dejanj, kronanih z odmevnimi alpinističnimi uspehi in podkrepjenih s filozofskimi razmišljanji, je slovenski gorniški srenji gotovo znano. Vsekakor tu ni mesto, da ga podrobneje razčlenjamo. O tem so bolj poglobljeno spregovorili tudi razpravljalci na omenjenem pogovoru v Solkanu. Zaradi težavnih vremenskih razmer tega dne je pogovor minil ob malce okrnjeni udeležbi prej najavljenih glavnih razpravljalcev (**dr. Ervin Dolenc**, **dr. Dušan Jelinčič**, **dr. Branko Marušič**, **mag. Tanja Pihlar**, **dr. Tone Strojina**, **dr. Igor Škamperle** in **Loredana Umek**), kar pa ni preprečilo zastavljenega cilja organizatorjev. Kot kaže, bodo njihovi prispevki v kratkem objavljeni v posebni publikaciji organizatorja, kar bo lepa in trajna oddolžitev spominu na dr. Klementa Juga. Upajmo, da bo kdaj uresničena tudi glasno izražena želja s tega srečanja, namreč, da bi v rojstnem Solkanu uredili Jugovo spominsko zbirko z njegovimi osebnimi predmeti in pisno zapuščino. Ponosnim Solkancem bi to vsekakor od srca privoščili. S tem bi postali Slovenci bogatejši še za en pomnik slovenske planinske in splošno kulturne zgodovine.

Žarko Rovšček